

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ
ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І
ПЕРЕКЛАДУ

Кафедра германської філології

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
«Лінгвістичні аспекти дослідження
конфліктного дискурсу»

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська

Освітня програма:

Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	германської філології
Факультет	германської філології і перекладу
Викладачі	Черненко Ольга Віталіївна , кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської філології.
Статус дисципліни	вибіркова, денна форма навчання
Курс, семестр	ІІІ курс, ІІ семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3/90 год.
Мова викладання	англійська мова
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Курс "Лінгвістичні аспекти дослідження конфліктного дискурсу" зумовлено загальною спрямованістю сучасних філологічних студій на інтеграцію традиційних і новітніх підходів до аналізу різних типів дискурсу, в тому числі й конфліктного, що у свою чергу обумовлює необхідність різновекторного дослідження конфліктного мовлення, зокрема, у ракурсі дискурсивного втілення конфліктної взаємодії персонажів у соціально-побутових ситуаціях, описаних в англійськомовному художньому тексті. Вивчення лінгвокогнітивних та комунікативно-прагматичних особливостей конфліктного дискурсу є важливим для

	<p>поглиблення уявлень про мовні механізми формування етапів конфліктного мовлення та розкриття когнітивно-прагматичних аспектів дослідження дискурсу, а також сприяє формуванню навичок ефективного конфліктного менеджменту.</p> <p>До пріоритетних завдань курсу належить розвиток лінгвістичних, загальнонаукових і соціально-особистісних компетенцій студентів; курс передбачає розвиток здатності до критичного мислення, формування вміння пошуку й обробки інформації, планування і виконання прикладного лінгвістичного дослідження та ефективної презентації його результатів.</p>
<p>Мета вивчення дисципліни <i>(Чому це цікаво й потрібно вивчати?)</i></p>	<p>Викладання навчальної дисципліни "Лінгвістичні аспекти конфліктного дискурсу" – <i>сформуванати</i> комунікативно-прагматичні компетентності у студентів, зокрема здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, <i>випрацювати</i> у студентів уміння та навичок комплексного аналізу лінгвокогнітивних та комунікативно-прагматичних особливостей дискурсивного втілення конфліктної взаємодії на базі нових досліджень вітчизняного та зарубіжного мовознавства у галузі лінгвістики тексту, прагмалінгвістики та аналізу дискурсу, <i>вмотивувати</i> вивчення лінгвоконфліктології, мультимодальної лінгвістики, що сприятиме систематизації їхніх наукових уявлень про механізми побудови, ведення та управління конфліктною мовленнєвою взаємодією.</p>
<p>Результати навчання <i>(Чому я навчуся на цій дисципліні?)</i></p>	<p><i>В результаті опанування курсом студент:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - демонструє володіння базовими фактологічними знаннями, набутими у процесі навчання, володіти першою іноземною мовою на рівні достатньому для спеціалізованого перекладу текстів різних мовних жанрів; - демонструє загальні систематизовані знання у професійної діяльності: особливостей граматичної будови сучасної англійської мови; особливостей вживання граматичних конструкцій для організації усного і писемного мовлення та перекладу текстів різних типів мовного дискурсу, в тому числі й конфліктного; - демонструє уміння використовувати експресивні, емоційні, логічні засоби мови та спрямовувати їх для досягнення запланованого прагматичного результату та автономність у

	<p>процесі репродукування речень, використовуючи граматичні явища з висвітленої тематики;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ініціює оригінальні дослідницько-інноваційні комплексні проекти, спрямовані на розв'язання складних соціально значущих проблем та - демонструє критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у професійній діяльності; - демонструє широкі спеціалізовані фактологічні та теоретичні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, розуміння рівня цих знань.
<p>Компетентності <i>(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)</i></p>	<p>ІНТЕГРАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ (ІК) Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗК) ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації із різних джерел. ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 15. <i>Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності, здійснювати творчий науковий пошук.</i> ЗК 16. <i>Здатність розуміти сутність й соціальну значущість майбутньої професії та прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності.</i></p> <p>ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ФК) ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних</p>

завдань.

ФК 13. Розуміння основних функцій та завдань педагогіки, психології; здатність до використання новітніх технологій, інноваційних методів навчання, а також набутих лінгвістичних перекладацьких та методичних знань на практиці англійською та другою іноземними мовами.

ФК 15. Розуміння методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для здійснення фахової науково-дослідницької роботи, її презентації науковій спільноті і захисту інтелектуальної власності та її результатів; усвідомлення значущості практичної філософії для формування сучасного комунікативного суспільства.

ФК 16. Здатність до науково-лінгвістичного мислення, розуміти природу лінгвістичних явищ та процесів, вільно орієнтуватися у науковій лінгвістичній інформації та верифікації наукових концепцій, ефективно й компетентно брати участь в різних формах наукової комунікації (конференціях, круглих столах, дискусіях, наукових публікаціях) в галузі філології.

ФК 17. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми з опорою на розуміння психологічних закономірностей психічного функціонування людини та міжособистісної комунікації, володіння знаннями про фізіологічні та психічні можливості організму під час практичних занять.

Види занять і їхній розподіл за годинами

Вид навчальної діяльності	Кількість годин
практичні заняття	30 год.
самостійна робота	60 год.

Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.
Поліаспектність конфліктного дискурсу як дослідницької проблеми
Тема 1. Понятійний апарат опису конфліктного дискурсу. Основні фази розгортання конфліктної мовленнєвої взаємодії. Лінгвокогнітивні особливості конфліктного дискурсу.
Тема 2. Структурні, семантичні та прагматичні характеристики конфліктного дискурсу
Тема 3. Комунікативно-прагматичні особливості конфліктного дискурсу. Основні мовленнєві стратегії і тактики комунікантів у конфліктному дискурсі.

Змістовий модуль 2.
Конфліктиви як мультимодальні одиниці
дослідження конфліктного дискурсу:
типологія, аналіз

Тема 1. Основні структурно-функціональні одиниці дослідження конфліктного дискурсу
Тема 2. Семіозис мультимодальних конфліктів в англійськомовному художньому дискурсі
Тема 3. Варіативні моделі інтра- та інтерперсональних конфліктів в англійськомовному художньому дискурсі

Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)

Контроль результатів навчання студентів із дисципліни "Лінгвістичні аспекти дослідження конфліктного дискурсу" здійснюється у формі *вхідного, поточного, модульного та підсумкового (семестрового) контролю.*

Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента	50
2. Модульна контрольна робота (МКР)	50
3. Залік	100

Аудиторна робота:

«5» – Систематизована, творча, логічно побудована відповідь з елементами інновації.

«4» – Продуктивна, але недостатньо вичерпна відповідь; завдання виконані за стандартним рівнем складності, можливі незначні помилки.

«3» – Репродуктивна відповідь; завдання виконані за репродуктивним видом складності, містять помилки.

«2» – Фрагментарна, не аргументована відповідь; завдання не виконані у відповідності з вимогами, допущені множинні помилки.

«0» – Непідготовленість до заняття; невиконання завдань. Відсутність на занятті.

Позааудиторна робота:

«5» – Інноваційний підхід до самостійно виконаних завдань.

«4» – Творче і самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні завдань.

«3» – Виконання індивідуальних завдань за

репродуктивним видом складності за суттєвої допомоги з боку викладача.

«2» – Неглибоке, фрагментарне виконання завдань.

«0» – Невиконання завдань.

МКР:

«5» – 45%–50% правильно виконаних завдань.

«4» – 38%–44% правильно виконаних завдань.

«3» – 30%–37% правильно виконаних завдань.

«2» – 29% і нижче правильно виконаних завдань.

«0» – Відсутність контрольної роботи.

Семестровий контроль з навчальної дисципліни "Лінгвістичні аспекти дослідження конфліктного дискурсу" проводиться у формі *заліку* за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу.

Оцінювання на заліку здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за залік ("зараховано / не зараховано"), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 60 і вище, отримують оцінку "відмінно" і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал із дисципліни 59 і нижче, складають залік.

Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік **«не зараховано»**, то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік **«не зараховано»** в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за залік
90 – 100	A	зараховано
82 – 89	B	
75 – 81	C	
66 – 74	D	
60 – 65	E	
0 – 59	FX	не зараховано

<p>Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)</p>	<p>Для успішного засвоєння дисципліни студенти повинні володіти знаннями в галузях: "Вступ до загального мовознавства", "Практична граматики англійської мови", "Практика усного і писемного мовлення англійської мови". Знання та навички, отримані в результаті вивчення цих курсів, створюють необхідну базу для вивчення курсу "Лінгвістичні аспекти дослідження конфліктного дискурсу" і мають високий ступінь кореляції з ними.</p> <p>Студенти повинні <i>знати</i> основні правила будови речення англійської мови; порядок слів у реченні; основні структурні патерни англійського речення; типи дискурсивних практик.</p> <p><i>Вміти</i> спілкуватися англійською мовою як усно, так і письмово; абстрактно мислити, аналізувати, узагальнювати та систематизувати нову інформацію; вміти будувати речення різних комунікативних типів у продуктивному мовленні.</p> <p><i>Володіти елементарними навичками</i> правильного вживання лексичних одиниць, граматичних конструкцій, які висвітлені в списку програми, у мовленні.</p>
<p>Навчально-методичне й інформаційне забезпечення</p>	<p>Основні (базові):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білоконенко, Л.А. (2019). <i>Українськомовний міжособистісний конфлікт (стилістика, моделі комунікації, запобігання)</i> : монографія. 2-е вид., перероб. і допов. Кривий Ріг: Видавничий дім. 2. Войцехівська, Н. К. (2018). <i>Конфліктний дискурс в українській художній літературі : структурний, семантичний, комунікативний і лінгвокогнітивний аспекти</i> [Докторська дисертація]. Інститут мовознавства імені О. О. Потебні, Київ. 3. Серякова, І. І. (2013). Семіозис невербальних знаків комунікації. <i>Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Філологія, 16(2), 121-126.</i> 4. Фролова, І. Є., & Омецинська, О.В. (2018). Специфіка художнього дискурсу та його аспектів. <i>Вісник Харківського національного</i>

університету імені В. Н. Каразіна.
Серія: Іноземна філологія. Методика
викладання іноземних мов, 87, 52-61.

5. Черненко, О. В. (2023). Структурно-функціональні та лінгвопрагматичні характеристики мультимодальних конфліктів у сучасному англійськомовному художньому дискурсі. *Modern Ukrainian linguospace: ethnomental, axiological, pragmatic aspects* (pp. 128-132). Publishing House "Baltija Publishing".
6. Batsevych, F. (2009). *Fundamentals of communicative linguistics*. [2nd edition]. Kyiv: Academia (in Ukrainian).
7. Bonacchi, S., Mela, M. (2015). Multimodal Analysis of Low-Stakes Conflicts: A Proposal for a Dynamic Model. *Conflict and Multimodal Communication*, ed. by F. d'Errico, I. Poggi, A. Vinciarelli, L. Vincze (pp. 266-293). Berlin: Springer Berlin.
8. Cap, P. (2023). *The Discourse of Conflict and Crisis: Poland's Political Rhetoric in the European Perspective*. Bloomsbury Publishing.
9. Chernenko, O. V. (2023). Semiotic and multimodal representation of existential conflict in fictional discourse. *Visnyk Universitetu Imeni Alfreda Nobelya. Seriya: Filologichni Nauki / Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Філологічні науки*, Том 2 (26). P. 225–237.
10. Hyland, K., Paltridge, B., Wong, Lillian L.C. (2021). *The Bloomsbury Handbook of Discourse Analysis. 2nd ed.* London: Bloomsbury Academic.

Додаткові:

1. Aitchison, J. (2008). *Teach Yourself Linguistics / Jean Aitchison*. – 6th ed. – Chicago: Contemporary Books.
2. Brown G. *Discourse Analysis / Gillian Brown, George Yule*. – Cambridge etc.: Cambridge University Press, 1988. – 288 p.
3. Cutting J. *Pragmatics and Discourse. A Resource Book for Students / Joan Cutting*. – London and New York: Routledge, 2002. – 187 p.
4. *Encyclopedia of Language and Linguistics / [eds. E. K. Brown; A. Anderson et al]*. —

	<p>Boston: Elsevier, 2006. – 612 p.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Gamble T.K., Gamble M. Communication works. Second edition. – New Second edition. – New York: Random House, 1987.– 440p. 6. Leech G.N. Principles of pragmatics. – London, New York: Longman, 1983. – 250 p. 7. Levinson S. Pragmatics. – Cambridge: Cambridge Univ. Press, 1983. – 420 p. 8. Kay, L., O'Halloran, Sabine Tan & Marissa, K.L.E. (2017). Multimodal analysis for critical thinking. <i>Learning, Media and Technology</i>, 42:2, 147-170. DOI:10.1080/17439884.2016.1101003 9. Kregel, Megan Ashley. (2022). <i>The Missing Link: How Languages Can Influence Conflict</i>. Master's thesis, Harvard University Division of Continuing Education. URL: https://dash.harvard.edu/handle/1/37373338 10. Verderber K.S., MacGeorge E. L. (2016). <i>Inter-Act: Interpersonal communication concept, skills, and contexts (14th ed.)</i>. New York: Oxford University Press, 2016. 345 p.
<p>Форми і способи поточного та семестрового контролю</p>	<p><i>Поточний контроль</i> успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності студента.</p> <p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок студентів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях.</p> <p>Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студентів здійснюється за <i>накопичувальною системою</i>.</p> <p><i>Підсумковий (семестровий) контроль</i> проводиться із метою оцінювання результатів навчання студентів на завершальному етапі вивчення дисципліни. Семестровий контроль з навчальної дисципліни "Лінгвістичні аспекти дослідження конфліктного дискурсу" проводиться у формі <i>заліку</i> за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Форма підсумкового контролю</i> – залік

	(100 балів) <ul style="list-style-type: none">• <i>Аудиторна та самостійна робота – (50 балів)</i>• <i>Модульна контрольна робота – (50 балів)</i>
--	---

Затверджено на засіданні кафедри германської філології,
протокол № 1 від « 01 » серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Шутова М.О.
(ім'я, прізвище)

Перезатверджено на засіданні кафедри германської філології,
протокол № 12 від « 29 » квітня 2025 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Шутова М.О.
(ім'я, прізвище)

Перезатверджено на засіданні кафедри германської філології,
протокол № 13 від « 30 » квітня 2026 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Шутова М.О.
(ім'я, прізвище)